

דבר העורכת

לקוראים שלום!

שנת הלימודים תשס"ט נפתחת היום ואנו מאחלים לכולכם שנה נפלאה, מלאה בחוויות נהדרות ובלומדים מעניינים. הגיליון הפעם עוסק בחינוך ובהשכלה: משה רימר מספר לנו על הסופר והמחנך הדגול יאנוש קורצ'אק ומגלה מדוע בהנפקה הישראלית לכבודו, תמונתו של קורצ'אק חתוכה במצח. דובוש מתרכז בבולי ילדים ובתי ספר ומציג את סיפורו של הבול "שלום כיתה א" שהונפק בישראל בשנת 1997. תמיר קרקסון בפינה הישראלית מתאר את תולדותיו של ארגון "תרבות" שמטרתו קידום החינוך והתרבות הציוניים. בנוסף, גלעד רופין, אספן צעיר בן 11 מאשדוד, מציג פריטים מאוסף הפרחים שלו. גלעד גם מתאר את התהליך שגרם ל להתחיל לאסוף, ומאוחר יותר להתרכז בנושאים מסויימים. חותם את גליונו המדור לאספן המתחיל בו נלמד על נקבוב וחירור בולים. וכבכל גיליון – חידון חדש!

המשחקים האולימפיים בבייג'ין הסתיימו לפני כשבוע והשייט שחר צוברי הצליח לזכות במדליה! ראינו את רגעי זכייתו שוב ושוב בשידורים שונים, והתרגשנו עבורו ועבור מדינת ישראל. במדינות שונות בעולם מנפיקים בולים לכבוד הזוכים במשחקים. לדוגמא, באוסטרליה מנפיקים גיליונית בת 10 בולים עבור כל ספורטאי אוסטרלי שזכה במדליית זהב. במשחקים בבייג'ין זכו 14 ספורטאים במדליית זהב! בישראל אין מנפיקים בולים לכבוד אישים חיים ולכן לא נזכה לראות את שחר צוברי, או מדליסטים ותיקים יותר, על גבי בול בעתיד הקרוב.

ספורטאים אוסטרליים שזכו במדליית זהב

החל מהגיליון הבא נעמיד לרשותכם פינת החלפות. קוראים המעוניינים לפרסם הודעה בפינה מתבקשים לשלוח לנו הודעה ל- nosonchik@gmail.com ולציין שם, גיל, כתובת המייל וכן נושאי האיסוף שאתם אוספים והנושאים שאתם מחליפים.

נראה בחגים!

שלכם, [שביט](#)

יאנוש קורצ'אק

משה רימר

יאנוש קורצ'אק נולד בשנת 1878 למשפחה יהודית עשירה ומתבוללת בעיר ורשה שבפולין. הוא למד רפואה באוניברסיטת ורשה, ובמהלך לימודיו עבד במחלקת הילדים של בית החולים, שם התעוררה התעניינותו בסיוע למצוקות העניים. בשנת 1911 נתמנה למנהל בית היתומים היהודי בוורשה, אותו ניהל במשך כ- 30 שנה, עד להירצחו במחנה המוות טרבלינקה בשנת 1942.

יאנוש קורצ'אק פיתח גישה חינוכית מיוחדת וחדשנית לטיפול בילדים, שדגלה באהבה לילד וכיבוד זכויותיו. בבית היתומים שהקים הונהג שלטון עצמי של הילדים, וחבר שופטים מקרב הילדים דן מידי שבוע בתלונות שהביאו הילדים כנגד חבריהם ואף כנגד המורים. קורצ'אק כתב מספר ספרים בהם הטיף למען שיטתו החינוכית.

לטובת הילדים חיבר יאנוש קורצ'אק אמנות זכויות, בה פירט שורה ארוכה של זכויות יסוד. בין היתר נרשם באמנה כי לכל ילד יש את הזכות לאהבה, לכבוד, ולתנאי חיים הולמים שיאפשרו לו לגדול ולהתפתח. הילד זכאי לחיות את הרגע מבלי לתכנן את עתידו, ומותר לו לעשות שגיאות ולהיכשל. יש לילד את הזכות לקבל יחס רציני, לצפות שיכבדו את רצונותיו ואת רכושו, ולהתנגד לחינוך הסותר את תפיסת עולמו. בנוסף, חיבר יאנוש קורצ'אק מספר ספרי ילדים שנועדו לחנך את הילדים לשלוט בגורלם וללכת בדרך הישר.

בשנת 1923 פרסם קורצ'אק את הספר "המלך מתיה הראשון". בעקבות מותו הפתאומי של אביו המלך, נאלץ הנסיך מתיה לעלות לכס השלטון בעודו ילד צעיר. תחילה מנסה המלך הצעיר לעשות הכול לבדו, ולהחליט בעצמו את כל ההחלטות, אולם דרך זו מובילה אותו לצרות גדולות. הספר מתאר בפירוט את הדרך בה לומד המלך הצעיר לשלוט, ואת הטעויות הרבות שהוא מבצע תוך כדי כך. הספר מדגיש את הצורך של כל אדם, ואפילו אם הוא מלך, לשתף פעולה עם הסובבים אותו, לסמוך על עזרתם של אחרים, ולהיות קשוב לרצונותיהם ולצורכיהם של האנשים שסביבו.

ספר נוסף שפורסם בשנת 1935, ושתורגם לעברית בשם "יותרם הקסם", מספר על ילד שובב המגלה כי ניחן בתכונות של קוסם אמיתי. הוא מנהל חיים כפולים, כלפי חוץ הוא נראה כילד רגיל, אולם יש לו את היכולת לחולל קסמים ולשנות את המציאות. הספר מתאר את הרפתקאותיו של הילד המופלא ואת מסע הנדודים שלו ברחבי פולין, תוך שהוא לומד להכיר את יכולותיו ואת מגבלותיו, ומשכיל לשלוט בכוחות המופלאים שהוענקו לו.

בשנת 1940, כאשר הקימו הגרמנים את גטו וארשה וריכזו בתוכו את יהודי העיר והסביבה, אולץ קורצ'אק לעבור עם ילדי בית היתומים אל הגטו. גם בתנאי המחסור והרעב המשיך יאנוש קורצ'אק לטפח את בית היתומים ולהעניק לילדים אהבה ונחמה ככל שיכול היה. באוגוסט 1942 באו הגרמנים כדי לקחת את הילדים ואת עובדי בית היתומים למחנה ההשמדה טרבלינקה. ידידיו הפולנים של יאנוש קורצ'אק הציעו לו לעבור לצד הפולני של וארשה ולהציל את עצמו ממות, אולם קורצ'אק דחה את ההצעה, ובחר ללכת עם חניכיו אל מחנה ההשמדה.

יאנוש קורצ'אק ים חניכיו

בשנת 1962, במלאת 20 שנה למותו של המחנך הדגול, החליט השירות הבולאי להנפיק בול מיוחד לזכרו. בבול מופיעה דמותו של קורצ'אק, ומשני צידיו תמונות המסמלות את מפעל חייו בקרב הילדים. מימין יושב קורצ'אק עם קבוצה של ילדים בבית היתומים בוארשה, ומשמאל הוא ניצב מחובק עם ילדי בית היתומים בדרכם האחרונה אל מחנה ההשמדה טרבלינקה.

יאנוש קורצ'אק,
גרמניה 1978

דמותו של יאנוש קורצ'אק מופיעה בבול ללא חלקו העליון של ראשו, וכך בדיוק הוא גם מופיע בבול שהונפק לזכרו בשנת 1978 בגרמניה המערבית, במלאת 100 שנה להולדתו.

לאן נעלם מצחו של הסופר והמחנך הדגול?

כשהוחלט בשירות הבולאי להנפיק את הבול לזכר ד"ר יאנוש קורצ'אק, חיפשו אנשי הדואר תמונת תקריב באיכות גבוהה, שעל פיה ניתן יהיה להדפיס את דמותו על הבול. לאחר חיפושים רבים נמצאה תמונה מתאימה ברשותה של גניה שוודרון, שעבדה עם קורצ'אק בבית היתומים בוארשה. בתמונה זו היה קצה ראשו של קורצ'אק, ממצחו ומעלה, חסר.

גניה שוודרון ידעה לספר כי התמונה צולמה בשנת 1933 על ידי צלם חובב בשם פרופסור אדוארד פוזננסקי, שבא לבית היתומים לצלם את הילדים והמורים. במצלמה מאותם ימים ניתן היה לצלם בכל פעם תמונה בודדת, על גבי לוח צילום שהיה נתון בתוך אריזה מיוחדת. פרופסור פוזננסקי צילם את יאנוש קורצ'אק, הוציא את האריזה עם לוח הצילום מתוך המצלמה, והניח אותה על המיטה בחדר. כאשר יצא מן החדר על מנת לצלם תמונות נוספות, התגנב למקום ילד סקרן בשם יאקובו שביקש לבדוק מה בדיוק יש שם בתוך האריזה. הוא הציץ לתוך האריזה תוך שהוא חושף חלק מן הפילים לאור, ומעלים את חלקו העליון של ראשו של קורצ'אק.

לתגובות ניתן לפנות למשה בכתובת: rimer@netvision.net.il

שלום כיתה א' דבוש – יורם כהן

בתחילת ספטמבר נפתחת שנת הלימודים. הפעם אספר על בולים, מהאוסף שלי, הקשורים ללימודים ובעיקר לתלמידי כיתה א', שנפגשים לראשונה עם בית הספר, המורים והתלמידים.

ב- 1997, יצא בול ישראלי ובו ציור של כיתה א': התלמידים יושבים ליד שולחנותיהם והמורה עומדת ליד הלוח שעליו כתוב "שלום כיתה א'". הציור הוא של נבית מגנשה, שהייתה תלמידת כיתה ג' בבני ברק, אותו ציירה, במסגרת תחרות ציורים עבור השרות הבולאי, שהתקיימה ע"י הפיקוח על הוראת האמנות והציור במשרד החינוך, מחוז ת"א והמרכז. הבול של נבית זכה בתחרות והוכן ממנו הבול שלפניכם.

נבית מגנשה

לפני שנתיים הצלחתי לשוחח איתה בטלפון והיא ברצון סיפרה על ציור הבול. היא מספרת שציירה את הבול בהיותה בכיתה ג' ושכחה ממנו. היא הופתעה כשנודע לה שזכתה בתחרות במקום הראשון ושמינים עפ"י הציור שלה בול דואר. בעקבות הנפקת הבול כובדה בביקור בבית הנשיא, עזר וייצמן, במעמד שרת החינוך ומנהל השרות הבולאי יינן ביילין. היא הגישה מתנה לנשיא גיליון של 15 הבולים שלה בתוך מסגרת. הנשיא עזר וייצמן הצטער שלא הכין לילדה מתנה והציע שהיא תיקח את הבולים הממוסגרים והם אכן תלויים בחדרה עד היום. מאוחר יותר זכה הבול גם בתחרות עיצוב בולים באיטליה, כבול היפה ביותר של אותה שנה. ושוב זכתה נבית להערכה ולכותרות בעיתונות. נבית מספרת שלא המשיכה לעסוק בציור מעבר לשעורי הציור בביה"ס. היא זוכרת שילדי כיתה מאוד פירגנו לה על הצלחתה. נבית כיום בת 21, היא סיימה את שרותה בצה"ל כחובשת.

"שלום כיתה א" מעטפת יום ראשון

בציור: מבט מגבוה, מהקיר האחורי, על כל הכיתה, התלמידים היושבים ליד השולחנות, המורה והלוח. נבית רצתה להשיג מבט כולל כי נראה לה שבכל ניסיון

לצייר בזווית אחרת את הכיתה יחסרו חלק מהפרטים. בציור ניסתה להעביר את תחושת התרגשותה מיום הלימודים הראשון שלה בביה"ס. לאיור מעטפת היום הראשון נבחר ציורו של אורן סימה תלמיד כיתה ו' בבית הספר "תל חי", בתל אביב.

גאנה

סין

בוטאן

ברחבי העולם ילדים מאושרים ללכת לבית הספר ולרכוש השכלה. בבול מבוטאן רואים תלמידים הולכים לבי"ס עם הילקוטים ובשמחה. בסין, כשאין מספיק כיתות לימוד, לומדים גם בסירה. בבול מגאנה מלמדים את הילדים גם בולאות.

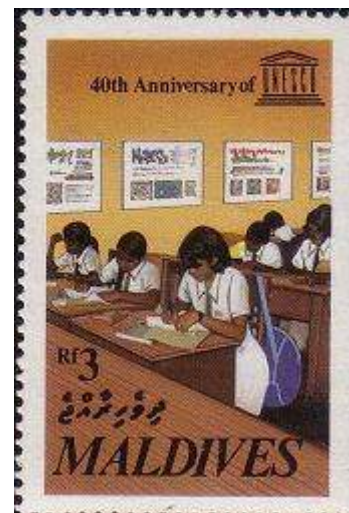
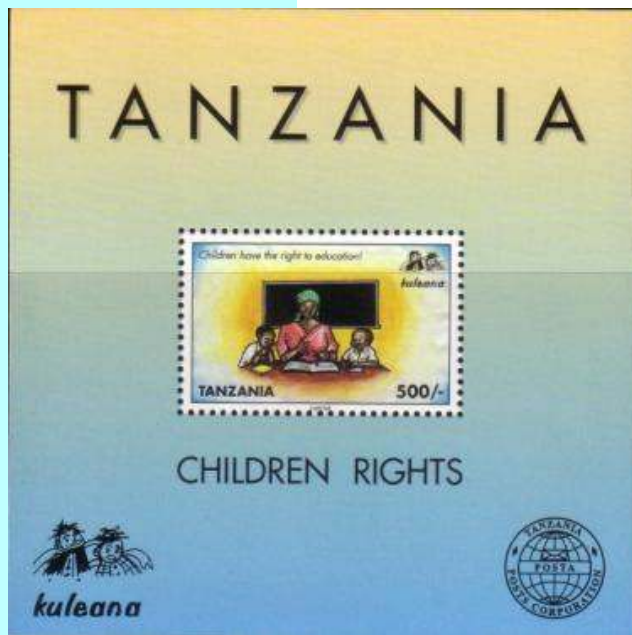
לומדים בניו זילנד

יום המורה,
אפגניסטן

בניו זילנד הוציאו סדרה של בולים המתארת את תהליך החינוך החל מגיל הגן (הבול השמאלי לעיל) ועד ללימודים הגבוהים באוניברסיטה (הבול הימני לעיל). כיתה טיפוסית בניו זילנד מתוארת בבול משמאל. הילדים יושבים בזוגות ומסכמים את השיעור. הבול השמאלי הונפק לרגל יום המורה באפגניסטן, ואנו עדים ליחס החיבה שרוכשים התלמידים למורים.

ארגון UNESCO,
המלדיבים

ארגון ה-PTA, ארה"ב

בטנזניה הוציאו גליונית המציגה מורה בשיעור מצומצם עם שני ילדים. הגליונית הונפקה לרגל יום "זכויות הילד" וקובעת כי לכל ילד יש את הזכות להשכלה. המסר החינוכי הוא מטיב חוזר בבולים של מדינות רבות. הרעיון כי הלימודים הם למען עתיד טוב יותר ולמען השכלה שתיטיב עם הלומדים ותאפשר להם לפתח את מדינתם ועתידם. לשם כך הוקמו ארגונים חינוכיים כגון ה-PTA, ארגון ההורים והמורים האמריקאי, וכן ארגון אונסק"ו (UNESCO) ארגון החינוך, המדע והתרבות של האו"ם.

הילדים נעזרים באמצעי עזר חינוכיים בזמן הלימודים –

הילדים נעזרים
בספרייה, קפריסין

הילדים נעזרים במשקולות, סוואזילנד

הילדים נעזרים בגלובוס, קונגו

הילדים נעזרים בכלי
כתיבה, אלג'יר

לכל התלמידים והמורים שנת לימודים מוצלחת! זכרו להיזהר בדרככם לבית הספר ולעבור אך ורק במעברי חציה –

לתגובות ניתן לפנות לדבובש בכתובת: dkohn@kfar-aza.org.il

"תרבות" – הסתדרות עברית לחינוך ולתרבות תמיר קרקסון

שוב שלום לקוראי נושאונצ'יק היקרים!

אולימפיאדת בייג'ין 2008 תמה, וכעת אנו חוזרים ללימודים. הגיליון הקרוב עומד בסימן החזרה ללימודים, ולכן בחרתי לכתוב הפעם על רשת "תרבות".

רשת "תרבות", אשר פעלה בפולין, בליטא ובחלקים מרומניה, הייתה ארגון שמטרתו קידום החינוך והתרבות הציוניים. הרשת הוקמה בשלהי מלחמת העולם הראשונה, לאחר שבעקבות נפילת המשטר המלוכני ברוסיה הוסרו מספר הגבלות אשר מנעו מהיהודים לפתח חינוך מסוג זה.

ההוראה בבתי הספר של "תרבות" הייתה רובה ככולה בעברית. היה זה חידוש גדול: העברית המודרנית, כשפת דיבור, חודשה והופיעה רק עשרות שנים בודדות קודם לכן. עתה יצאה הלשון העברית את גבולות ארץ-ישראל, ורבים מילדי הגולה החלו לומדים בה.

רשת "תרבות" הקימה בעיקר בתי ספר יסודיים, אך גם גני ילדים רבים, בתי ספר תיכוניים (גימנסיות) ואף סמינרים למורים. בשנת 1938 היו ל"תרבות" קרוב לשלוש מאות מוסדות חינוך, בהם למדו מעל לארבעים אלף תלמידים יהודים. עול כלכלת בתי הספר של "תרבות" נפל ברובו על ההורים. משכורתם של המורים הייתה זעומה, אך סיפוקם הרוחני היה רב.

התכנים החינוכיים של בית הספר "תרבות" היו ייחודיים ביותר. הילדים חונכו ברוח ציונית חלוצית, ארץ-ישראלית, מודרנית וחילונית (אך לא אנטי-דתית). ב"תרבות" האמינו כי יש להעניק "חינוך לנוער על פי דרכו". על כן, הושם דגש על פיתוח נשמת הילד, אופיו וחושיו. בבתי הספר הוקמו מועצות תלמידים ("חברת הילדים"), אשר קידמו את עצמאות התלמידים, ובין המורים לתלמידים שררה מערכת יחסים חיובית למדי.

בשנת 1994, לרגל שבעים וחמש שנה לייסוד הראשון בבתי הספר התיכוניים (הגימנסיות) של "תרבות", הנפיקה מדינת ישראל בול המוקדש לרשת החינוך.

בבול שלמטה (1.3 ש"ח), מופיעה תמונה של תלמידים במעבדה לכימיה בגימנסיה העברית בביאליסטוק (עיר בפולין), וכן תמונה של שיעור בהתעמלות בגימנסיה "תרבות" בוויילנה (בירת ליטא). בשובל הבול מופיעה תמונה של תלמידי הגימנסיה "תרבות" בעיר רובנה בפולין, אשר צולמה בשנה הראשונה לייסוד הגימנסיה (1919). השלט שבתמונה מופיע בשלוש שפות: עברית, אוקראינית, ופולנית.

מרבית החלוצים אשר הגיעו לארץ ישראל בשנים שבין מלחמות העולם היו בוגרי בית הספר "תרבות". אחדים מחברי ילדותם אשר נותרו באירופה היו ממנהיגי תנועות המחתרת והמרד בגטאות.

רבים מבוגרי מוסדות החינוך של "תרבות" נספו בשואת יהודי אירופה, ולזכרם מוקדש מאמר זה.

לתגובות ניתן לפנות לתמיר בכתובת: karkason@gmail.com

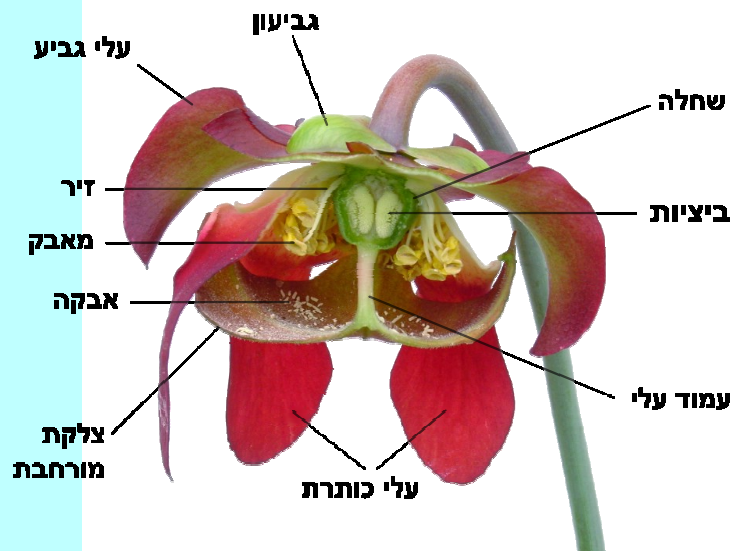

אספנים מציגים גלעד רופין בן 11 מאשדוד

שלום לכולם! שמי גלעד וזאת הכתבה הראשונה שלי בעיתון נושאונצ'יק. אני אוסף בולים לפי נושאים: פרחים, ציורים, ספנות, דיסני, דגים ועוד הרבה נושאים אחרים. בכתבה זאת אספר על האוסף שלי ואציג מספר בולים החביבים עליי.

יום אחד צץ לי רעיון לאסוף בולים. ביקשתי מאמי שתקנה לי אלבום בולים ושבדרך תקפוץ לדואר ותשיג לי כמה בולים. אמי הסכימה וקיבלתי את האלבום הראשון שלי, אלבום ווידים. באלבומי היו כמה עשרות דפים, והצלחתי למלא רבע מהעמוד הראשון. כך הכל התחיל וכמובן שעם הזמן אוספי התרחב, ואף התרחב מאוד, וכיום יש בידי מאות בולים מרהיבים. כמו שצינתי אני אוסף בולים בנושאים שונים אך הנושא המועדף עליי הוא בולים בנושא פרחים. ישנם אלפי אם לא מליוני בולים שעליהם יש ציורים או תמונות של פרחים. אני מודע לכך שלא אוכל לאסוף את כל הבולים בנושא, הרי כל מדינה מוציאה מדי חודש בולים וחלקם בנושא פרחים.

מה שמושך אותי לנושא הוא היופי: פרחים הם צמחים שנפוצים בעולם והם צומחים לגבהים שונים, צורות שונות וכמובן לחלקם יש סיפור מיוחד. לפעמים פרחים מובאים מארצות אחרות למטרות ציבוריות (יופי, טיפול ביולוגי בחרקים ועוד) או למטרות פרטיות. כמו כן מבנה הפרח מורכב וזהו אתגר לגלות בכל בול את כל חלקיו. הנה תמונה של חלקי הפרח*

כשאני מתבונן בבולים האלו, אני לומד רבות. מבול אחד אפשר ללמוד כל כך הרבה, ויש כל כך הרבה בולים! אני לומד על מקום צמיחתם של פרחים רבים, סוגים, מינים וכמובן אני מגלה ארצות חדשות שלא נפגשתי בהן קודם. כשאני מתבונן בכל הבולים שלי בכל הנושאים אני יכול ללמוד היסטוריה, מדע, פתגמים, וכמובן להרחיב את דמיוני – כל זה קורה כשאני יושב על הספה הנוחה ופותח את האלבום. ועכשיו הזמן להציג כמה בולים מיוחדים מהאוסף שלי:

* תודה לאתר וויקפדיה על התמונה של חלקי הפרח

סדרת 6 בולי פרחים משנת 1983 POSTES LAO

סדרת בולים גדולה של בולים מטנזניה. בולים מרהיבים במיוחד, שימו לב לצורת הפרחים. בתמונה רוב הבולים מ-1994 והשאר מ-1995.

סדרת בולים מקובה. בולים יפים במיוחד משנת 1997

לתגובות ניתן לפנות לגלעד בכתובת: gilad12@gmail.com

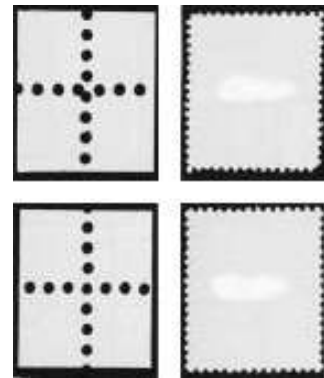
המדריך לאספן המתחיל

משה רימר וורד קורולבסקי

בפינתנו הקודמת הצגנו לפניכם את כלי העבודה והלמידה הדרושים לכל אספן בולים. היום, נלמד על **נקבוב הבולים**.

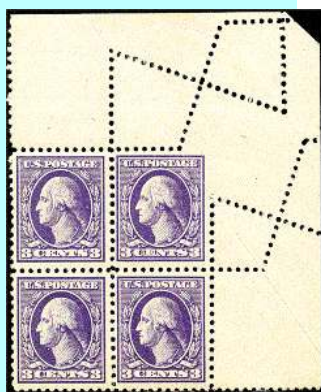
בשנים הראשונות הודפסו הבולים והופצו לבתי הדואר בגיליונות שלמים ללא כל הפרדה ביניהם, ופקידי הדואר נדרשו לגזור מתוך הגיליון במספריים, עבור כל לקוח, את מספר הבולים שביקש. זה היה תהליך מסובך ולא יעיל, כיוון שגזירת הבולים הקטנים מתוך הגיליון באופן מדויק ארכה זמן רב, והלקוחות התרגזו על ההמתנה הממושכת בתור.

שנים מספר לאחר התחלת השימוש בבולים הועלה רעיון לפתרון הבעיה. אדם בשם הנרי ארצ'ר הציע לנקב בין הבולים שורות של חורים קטנים וצפופים, כך שהבולים יישארו מחוברים זה לזה בתוך הגיליון השלם, אולם ניתן יהיה להפריד ביניהם במשיכה קלה.

צורות נקבוב שונות

ניסיונות רבים בוצעו על מנת לקבוע באיזו צפיפות יש לנקב את החורים. אם נקבו את החורים בצפיפות גדולה מידי, הגיליון התפרק, ואם נקבו את החורים בצפיפות קטנה מידי, הבולים נותרו מחוברים זה לזה בחוזקה, ופקידי הדואר התקשו להפריד ביניהם. בתום כל הבדיקות הסתבר שהטוב ביותר הוא לנקב בין 12 עד 15 חורים בקטע שאורכו שני סנטימטרים.

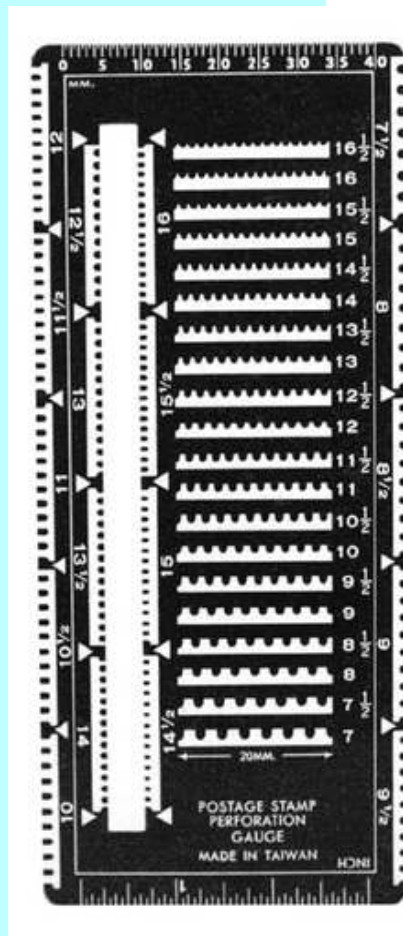
שגיאת נקבוב בבית הדפוס

כאשר מפרידים את הבול מתוך הגיליון, נוצרת סביבו שורה של חצאי חורים ומתקבלת צורתו האופיינית והמוכרת של הבול. אנשים כל כך התרגלו לראות בול "עם שיניים", עד שגם לבולים מודרניים, המונפקים במתכונת של דבקיות בודדות, ובהם אין כל משמעות או צורך בנקבוב, טורחים יצרני הבולים להוסיף את ה"שיניים" סביב הבול.

קיימת שיטה נוספת להפרדת הבולים זה מזה. על פי שיטה זו, המכונה "דקור", אין מנקבים חורים בנייר אלא יוצרים בין הבולים שורה של חתכים קטנים בצורות שונות. חתכים אלו מחלישים את הנייר וכך קל יותר לפקיד הדואר להפריד את הבולים זה מזה.

צורת החתכים שבוצעו בנייר תקבע את מראהו של הבול לאחר הפרדתו. אם החתכים הם בקו ישר, שולי הבול יראו חלקים כמעט כמו בבול ללא נקבוב שנגזר במספריים.

לעומת זאת, אם החתכים נעשו בצורת עקלתון, יקבל הבול מראה הדומה לזה של בול שהופרד בעזרת נקבוב.

דוגמא למד נקבוב מסורתי

מצבם של שולי הבול משפיע על ערכו של הבול. שיניים חסרות או פגומות יפחיתו את ערכו הכספי של הבול.

עבורנו, האספנים המתחילים, אין חשיבות רבה למספר המדויק של השיניים שבשולי הבולים, אולם לאספנים ותיקים הדבר משמעותי, מאחר וזו אחת הדרכים המאפשרות להבחין בין בולים פשוטים ובולים נדירים יותר. לפיכך, בולאים רבים בוחנים באופן מדויק את הנקבוב, ועושים לשם כך שמוש במד נקבוב.

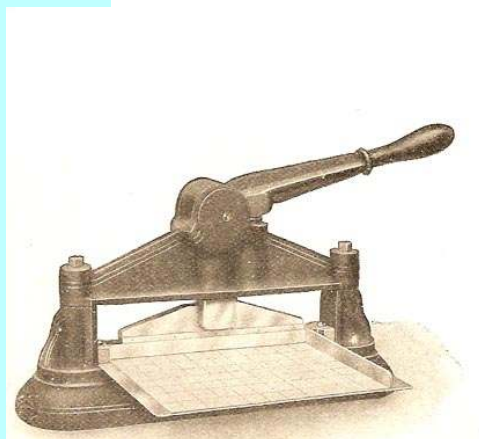
דוגמא לכלי מדידה אלקטרוני. מכניסים את הבול למדידה ללא מגע יד אדם.

אופן מדידת הנקבוב

תרגיל: קחו את זכוכית המגדלת שברשותכם, ובדקו מקרוב בול אהוב עליכם במיוחד. בידקו האם שולי שלמים, והאם כל שיני הנקבוב שלמים ואחידים בגודלם?

סוג נוסף ושונה של חורים שניתן למצוא בבולים הם חורים שנוקבו במרכז הבולים עצמם. לחורים אלו קוראים בשפת הבולאים בשם "חירור". שיטה זו היתה נהוגה לשם סימון בולים שנרכשו על ידי בתי עסק או מטעם סוכנויות ממשלתיות. מנהג זה היה מקובל בתחילת המאה הקודמת. בתמונה בעמוד הבא תוכלו לראות דוגמא למכונה למטרה זו, ולצידן בולים המדגימים את החירור. הבול הכחול בעל נקבוב המסמל את חברת הנפט המצרית.

תרגיל: בדקו באלבום הבולים שלכם – האם ברשותכם בול עם חירור מיוחד כפי שמופיע על הבולים למעלה? אם כן, נסו לאתר מה מסמל החירור.
אם לא תצליחו נשמח לנסות ולסייע. 😊

לתגובות ושאלות ניתן לפנות למערכת בכתובת: nosonchik@gmail.com

חידון מספר 9

איזו מדינה?

איזו מדינה הנפיקה את הבול שלפניכם?

- א. איראן
- ב. עיראק
- ג. איסלנד
- ד. אירלנד

מי האיש?

מי האיש הנראה כאן?
באיזה תחום של יצירה הוא התפרסם?
מי ערך רשימה קטלוגית של יצירותיו?

זהה את האתר

מהו האתר הנראה כאן?
האתר נמצא בגבול שבין _____
לבין _____.

את הפתרונות יש לשלוח למערכת nosonchik@gmail.com עד ל-15 באוגוסט.
הפותרים מתבקשים לציין את גילם. בין הילדים ובני הנוער שיפתרו נכונה את החידות יוגרל פרס בולאי מתנת איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית. התשובות לחידות ושם הזוכה יפורסמו בגליון הבא.

פתרונות חידון מספר 8:

איזו מדינה?

התשובה הנכונה היא ב' – המדינה המנפיקה היא טורקיה.

מי האיש?

זהו האצן האמריקאי ג'סי אוונס. אוונס נטל חלק במשחקים האולימפיים שנערכו בברלין בשנת 1936, וזכה בארבע מדליות זהב באתלטיקה, בריצות ל-100 ול-200 מטר, בקפיצה לרוחק ובמירוץ השליחים 100X4 מטר. תוצאות אלו היו מכה קשה לראשי המשטר הנאצי, אשר כחלק מתורתם הגזענית האמינו גם בנחיתותו של האדם שחום העור.

זהה את האתר

לפנינו הטאג' מהאל, מבנה מהמאה ה-17 הנמצא בהודו. בשנת 2007 נבחר הטאג' מהאל כאחד משבעת פלאי העולם החדשים במשאל בינלאומי.

לשימחתנו מספר הפותרים ממשיך לגדול, ולכן החלטנו להעניק הפעם שלושה פרסים. בהגרלה שנערכה בין הפותרים נכונה עלו שמם של **הגר אסרף** בת ה-10, **טל ריצ'בסקי** בן ה-12 ו**בנימין בן-עוליאל**. שלושתם זכו בפרס בולאי מתנת איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית.

ברצוננו להודות **למר אלי שלוש** אשר שלח למערכת בולים רבים ממגוון מדינות. בזכות תרומתו אנחנו יכולים לחלק פרסים רבים יותר ויפים יותר.

[מכתבים למערכת:](mailto:nosonchik@gmail.com)

לכל תגובה הצעה או שאלה, ניתן לפנות אלינו בכתובת:

nosonchik@gmail.com